

שבת קודש

לב. בענין קריאת שנים מקרא ואחד תרגום, נהג כהגר"א ובכל יום מימות השבוע אמר פרשה אחת מתוך פרשת השבוע שמו"ת, ובערב שבת קרא מששי עד סוף הפרשה. אם לא הספיק לסיים קודם השבת, הקפיד מאוד לסיימו קודם קידושא רבא בבוקר.

לג. הקפיד לטבול במקוה בכל ערב שבת. לא ויתר על מנהגו גם בימים קרים וגשומים ביותר, ואפילו כשהיה חולה עם חום גבוה [ארבעים חום!]. כך נהג אף בזקנותו המופלגת מעל גיל תשעים. על צדקותו והנהגתו לטבול בערב שבת בכל מצב ללא פשרות, יעידו שני הסיפורים הבאים: פעם סבל מדלקת אוזניים, והרופא הזהירו שלא ילך למקוה כדי שלא יכנסו מים לאוזניו, אך לא שינה ממנהגו והלך למקוה בערב שבת, וסתם את אוזניו באצבעותיו. וכן פעם כאשר היה לו פצע דלקתי ברגלו, הזהירו הרופא שלא יטבול במקוה, כדי שלא ידביק אנשים אחרים. אך ר' אליה, שלא ויתר על טבילה במקוה בעש"ק, שילם לבלן את עלות מילוי המים במקוה, וביקשו שירוקן את המקוה אחרי טבילתו וימלאנה מחדש.

לד. בערב שבת הקפיד שלא לטעום אחר חצות היום, לא פת ואף לא מיני מזונות.

לה. הקפיד ללבוש בגדים המיוחדים לשבת קודש, ואף טלית קטן, כיפה, כובע ונעלים. וכן היה לו טלית גדול מיוחד לשבת.

לו. נהג לומר "שיר השירים" בכל ערב שבת סמוך לשבת.

לז. ברוב שבתות השנה היה רבינו הש"ץ ל"קבלת שבת", ועמד על הבימה מתחילת "לכו נרננה".

לח. בין קבלת שבת למעריב אמר שיחת מוסר בהיכל הישיבה.

לט. **כששב לביתו** מתפילת מעריב זימר הפיוט "שלום עליכם", ואמר גם "ברכוני לשלום" ו"צאתכם לשלום", וכן "אשת חיל". [וכאשר היו אורחים על שולחנו, נהג לקדש מיד, וזימר "שלום עליכם" רק לאחר אכילת הדגים]. היה רגיל לספר: "פעם נסעתי לראדין לשהות במחיצתו של מרן החפץ חיים זצוק"ל בשבת קודש. הגעתי בערב שבת בצהרים. כשחזרנו מתפילת ערבית אמר לי החפץ חיים: 'אע"פ שכאשר יש לי אורחים אני נוהג שלא לשיר "שלום עליכם" קודם קידוש, כי אולי האורחים רעבים, אבל מאחר ואתה הגעת בצהרים, יודע אני שכבר **אכלת** ארוחת צהרים, לכן

אורח החכמה

אני מרשה לעצמי לשיר "שלום עליכם" קודם קידוש'. המשיך החפץ חיים ואמר: 'אורחים אינם צריכים לסבול בגלל שאני נוהג לשיר "שלום עליכם". מלאכים אינם רעבים והם יכולים להמתין מעט, אבל אורחים הבאים מן הדרך בודאי שהם רעבים, אסור ליתן להם להמתין'. לאחר שסיים "שלום עליכם", **שאלתי את החפץ חיים** בענין אמירת "צאתכם לשלום", דנראה שכביכול אנו מגרשים את המלאכים מביתנו, והרי אדרבה אנו רוצים שישארו כמה שיותר. והשיב לי החפץ חיים: 'כאשר אנו אומרים "שלום עליכם" "בואכם לשלום" ו"ברכוני לשלום", הכוונה למלאכים המיוחדים הבאים כעת לכבוד השבת, ו"צאתכם לשלום" הכוונה למלאכי חול שיוצאים ועולים לשמים עד מוצאי שבת".

מ. ישב בכל סדר הקידוש, ואף באמירת "ויכולו".

מא. הקפיד להסתכל על נרות השבת בעת אמירת פסוקי "ויכולו".

מב. בצע את שתי החלות כמנהג הגר"א, אף שלצורך הסעודה היה די בחלה אחת בלבד.

מג. בכל סעודות השבת היה שר זמירות ומרבה בדברי תורה בפרשת השבוע.

מד. מאוד הקפיד שלא ישוחחו בשולחן השבת אלא רק בדברי תורה, ואם שמע את אחד הבחורים מדבר בדברי חולין, הזכיר בקול את דברי הגר"א באגרתו הידועה, שכתב: "בקושי התירו לומר שלום בשבת".

מה. קודם ברכת המזון זימר "שיר המעלות בשוב ה'".

מו. בברכת המזון בשבת ויו"ט אמר את שלשת "הרחמן" הראשונים בלבד, שהם דברי שבת, משא"כ שאר ה"הרחמן" שהם בקשות ותחנונים, וכמנהג הגר"א.

מז. הקפיד כמנהג הגר"א שלא לעשות קידוש אלא במקום סעודה גמורה, דהיינו פת ממש, ולא פת הבאה בכיסנין.

מח. בסעודה שלישית הקפיד שלא לשתות מים.

מט. בין סעודה שלישית לתפילת ערבית אמר שיחת מוסר בהיכל הישיבה, במשך כשעה וחצי. והקפיד מאוד שלא יקליטו את השיחה אם לא אמר "ברוך המבדיל בין קודש לחול", כי רצה להרויח תוספת שבת. וביקש שאם רוצים להקליט, שיודיעו לו ויאמר "ברוך המבדיל".